

GENESIS

Bereishit
Noach
Lech Lecha
Vayeira
Chayei Sarah
Toldot
Vayeitzei
Vayishlach
Vayeishev
Mikeitz
Vayigash
Vayechi

EXODUS

Shemot
Vaeira
Bo
Beshalach
Yitro
Mishpatim
Terumah
Tetzaveh
Tisa
Vayakheil

Pekudei 23 פקודי

LEVITICUS

Vayikra
Tzav
Shemini
Tazria
Metzora
Acharei Mot
Kedoshim
Emor
Behar
Bechukotai

NUMBERS

Bemidbar
Naso
Beha'alotecha
Shelach
Korach
Chukat
Balak
Pinchas
Matot
Masei

DEUTERONOMY

Devarim
Va'etchanan
Eikev
Re'eh
Shoftim
Teitzei
Tavo
Netzavim
Vayeilech
Ha'azinu
Vezot Habrachah

פְּקוּדֵי Pekudei

Overview

Parashat *Pekudei* begins with a tally of all the materials collected for making the Tabernacle, its furnishings, and the garments of the priests. The first half details how the artisans made the priestly garments, essentially repeating the first half of *parashat Tetzaveh*, but changing the predominant verb from “you shall make” to “they made.”

As we saw with regard to the preceding *parashah*, *Vayakheil*, this apparent redundancy is intended to underscore the difference between Moses’ abstract and idealized vision of the Tabernacle with the physical Tabernacle that the people constructed. This point is made in order to emphasize, in turn, that it is specifically the physical Tabernacle that fulfills God’s will to make this world His home.

The second half of this *parashah* describes how the artisans brought everything to Moses, how God commanded Moses to erect the Tabernacle on the 1st of Nisan, how Moses erected it on the designated day, and how the cloud that manifested God’s presence descended on it.

The name of the *parashah*—*Pekudei*—means “the tallies of,” referring to the tallies of the materials the people brought to Moses in order to build the Tabernacle. Like the name of the previous *parashah*, *Vayakheil*, this *parashah*’s name refers to a mass of individual entities, but while the word *Vayakheil* (“And he assembled”) describes how these units combine to form a collective whole, the word *Pekudei* highlights each entity’s identity as a discrete unit that is counted separately.

Just as with *parashat Vayakheil*, the name of *parashat Pekudei* seems inconsistent with its contents. Although it contains the details of how the artisans made the priestly garments, the greater part of the *parashah* describes the three stages of how all the various people’s donations were combined into one organic whole: how they were brought to Moses, how God commanded Moses to erect the Tabernacle, and how he actually did so.

The answer, as it was with the similar difficulty with *parashat Vayakheil*, is that each component of the Tabernacle possesses a unique holiness and fulfills a unique function, but only by virtue of it being a part of the Tabernacle as a whole. Only once the entire Tabernacle has been constructed and every piece is in place does each component assume its unique role and become endowed with its spiritual effectiveness.

OVERVIEW OF PEKUDEI

The lesson from the *parashah's* name is first and foremost that each of us possesses intrinsic worth that makes us an equal to every other individual of the Jewish people, notwithstanding our position on the ladder of spirituality. The two *parashiot* *Vayakheil* and *Pekudei* thus teach us the same lesson—Jewish unity—from opposite perspectives. From *Vayakheil* we learn that each of us is part of the whole; from *Pekudei* we learn that each of us has intrinsic value as an individual.

Secondly, the fact that the Tabernacle's components only began to function once the entire Tabernacle was in place reminds us that whatever work we do on behalf of the community is not only for the community's collective good, but also for our own good—to enable us to fulfill the unique, individual Divine purposes of our lives.

Thus, the twin *parashiot* of *Vayakheil* and *Pekudei* consolidate the overall theme of the Book of Exodus—*Shemot*, the “names,” or “identity” of the Jewish people as a whole and as individuals. This fusion of our individual and communal identities is an essential facet of redemption in general—the other great theme of the Book of Exodus. Jewish unity is firstly the key to redemption:¹ inasmuch as baseless hatred was the chief cause of the exile, brotherly love is its logical remedy. Secondly, the redemption itself will occur in a way that emphasizes our simultaneous individual and communal identities: we will be redeemed as a nation, as it is said, “A great congregation will return here,”² but in addition, “You will be gathered one by one.”³

1. As Moses saw in Egypt (see 2:14, above). 2. Jeremiah 31:7. 3. Isaiah 27:12. *Likutei Sichot*, vol. 1, pp. 195-198, vol. 21, pp. 250-259; *Hitva'aduyot* 5743, vol. 2, pp. 1121-1122.

— ONKELOS —

21 אליו מנגיני משכנא משכנא דסהדותא די אתמני על מימרא דמשה פלחן ליואי בידי דאיתמר בר אהרן כהנא: 22 ובצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה עבד ית כל די פקיד יי ית משה: 23 ועמה אהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן נגר ואמן וציר בתכלא ובארנונא ובצבע והורי ובבוצא: 24 כל דהבא דאתעבד לעבדתא בכל עבדת קדשא והיה דהב ארמונתא עשרין ותשע כפרין ושבע מאה ותלתין סלעין בסלעי קדשא:

38:21 אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבדת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן: 22 ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה יהוה את משה: 23 ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארנומן ובתולעת השני ובשש: 24 כל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים כפר ושבע מאות ושלושים שקל בשקל הקדש:

— RASHI —

דברים שלא אמר לו רבו, הסכימה דעתו למה שנגאמר למשה בסיני. כי משה צוה לבצלאל לעשות תחלה כלים ואחר כך משכן. אמר לו בצלאל: מנהג העולם לעשות תחלה בית ואחר כך משים כלים בתוכו. אמר לו: כך שמעתי מפי הקדוש ברוך הוא. אמר משה: בצל אל הייתי, כי בודאי כך צוה לי הקדוש ברוך הוא. וכן עשה המשכן תחלה ואחר כך עשה כלים: 24 כפר. ששים מנה, ומנה של קדש כפול היה, הרי הכפר מאה ועשרים מנה, והמנה עשרים וחמשה סלעים, הרי כפר של קדש שלשת אלפים שקלים. לפיכך מנה בפרוטרוט כל השקלים שפוחיתין במנינם משלשת אלפים, שאין מגיעין לכפר:

21 אלה פקודי. בפרשה זו נמנו כל משקלי נדבת המשכן, לכסף ולזהב ולנחשת, ונמנו כל כליו לכל עבודתו: המשכן משכן. שני פעמים, רמו למקדש שנתמשכן בשני חרבניו, על עונותיהן של ישראל: משכן העדת. עדות לישראל שותר להם הקדוש ברוך הוא על מעשה העגל, שהרי השירה שכינתו ביניהם: עבדת הלויים. פקודי המשכן וכליו, היא עבודה המטורה ללויים במדבר, לשאת ולהוריד ולהקים, איש איש למשאו המפקד עליו, כמו שאמור בפרשת נשא: ביד איתמר. הוא היה פקיד עליהם, למטר לכל בית אב עבודה שעליו: 22 ובצלאל בן אורי וגו' עשה את כל אשר צוה ה' את משה. "אשר צוה אותו משה" אין קתיב כאן, אלא "כל אשר צוה ה' את משה" — אפלו

1. במדבר ד טרלב.

— CHASIDIC INSIGHTS —

21 **The Tabernacle was a Testimony:** The Torah has mentioned the Tabernacle many times already, but this is the first time it refers to it as a "Testimony."¹³ This is because the Torah wishes to emphasize here, where the text focuses on the Tabernacle's role in the spiritual life of the people, that the Tabernacle served as a testimony to the fact that God forgave them for the sin of the Golden Calf.

Moreover, the word for "testimony" (עדות) is related to the word for "jewelry" (עדי), which the Torah uses to refer to the crowns the people received at the Giving of the Torah and had to remove after the incident of the Golden Calf.¹⁴ The Tabernacle, then, is also called

"the Tabernacle of the jewelry." This indicates that besides testifying to God's forgiveness, the Tabernacle was also the means God provided through which the people could regain the spiritual heights and Divine consciousness they possessed before the sin of the Golden Calf—those that God gave them when He first gave them the Torah.

Similarly, by constructing our inner, personal spiritual Tabernacle, we, too, can overcome any spiritual handicaps we may have accrued during our lives and attain something of the pristine Divine consciousness God bestowed upon us when the Torah was first given.¹⁵

13. The other times are Numbers 1:50, 53 and 10:11. 14. Above, 33:4-6. 15. Or HaTorah, Shemot, p. 2233.

Management of and Responsibility for the Tabernacle

38:21 Having concluded the account of how the artisans fashioned the various components of the Tabernacle structure, the Torah digresses to discuss who was to be put in charge of it and to note its crucial role in the spiritual life of the people.¹ **These are the appointments² over the Tabernacle. The Tabernacle was a Testimony** to the fact that God had forgiven the people for the sin of the Golden Calf and had agreed to let His presence dwell among them. However, He would allow His presence to continue to dwell among them only as long as they maintained a certain level of moral conduct; once they would fail in this regard, the Temple (which eventually superseded the portable Tabernacle) would be destroyed, taken by God as a pledge³ for the people's repentance. This would happen twice in the Jewish people's history.⁴

The various tasks involved in making the Tabernacle and all its accessories were first **assigned by Moses**, since it was his responsibility to make sure everything was done according to God's instructions. Moses appointed treasurers to oversee the people's donations of the raw materials and artisans to do the work. It will be recounted later in detail⁵ that after the Tabernacle was finally erected and began functioning, God instructed Moses to make the ongoing management of the Tabernacle—dismantling, transporting, erecting, and safeguarding it and its furnishings—the **work of the Levites**. Specifically, the work of dismantling, transporting, and erecting the Tabernacle itself was to be **under the direction of Itamar**, the fourth and youngest **son of Aaron the priest**.⁶ Itamar would divide these tasks between the Levite families. The work of transporting the Tabernacle's furnishings was to be under the direction of Aaron's third son, Eleazar.⁷

22 Moses' chief artisan, **Betzalel son of Uri son of Hur, of the tribe of Judah**, proved to be so insightful that even in those cases where Moses had not told him explicitly what God had told him to do, he intuited God's instructions on his own and **had thus carried out all that God had commanded Moses**.⁸

23 **With him was Oholiav son of Achisamach, of the tribe of Dan, a craftsman and weaver, and an embroiderer in turquoise, purple, and scarlet wool, and in linen.**

24 To demonstrate how Moses was in charge of the entire process of constructing the Tabernacle, the Torah now gives some examples⁹ of the quantities of raw materials the people brought to him.¹⁰ **All the gold that was used for the work, in all the holy work—that is, the gold of the wave-offering—came to 29 talents and 730 shekels, of the sacred shekels** (c. 1404 kg or 3095 lbs.). This amount of gold was not enough for all the gold that was needed in making the Tabernacle's components, so Moses—who was exceptionally wealthy¹¹—made up the difference from his own funds.¹²

1. *Likutei Sichot*, vol. 11, p. 175. 2. On this whole passage, see *Likutei Sichot*, vol. 26, pp. 272-278. 3. The Hebrew word for "Tabernacle" (מִשְׁכָּן) is similar to that for "pledge" (מַשְׁכָּן). The repetition of this word in this verse alludes to the two Temples that God took as pledges. 4. The first Temple was destroyed in 423 BCE; the second Temple in 70 CE. 5. Numbers 4. 6. Numbers 4:21-49, especially vv. 28 and 33. 7. Numbers 4:1-20, especially v. 16. *Likutei Sichot*, vol. 11, p. 272, note 8. 8. See, for example, 36:2, above. 9. *Likutei Sichot*, vol. 26, p. 278. 10. *Likutei Sichot*, vol. 26, pp. 276-277. 11. Above, 34:1. 12. *Hitiv'a'aduyot 5744*, vol. 2, pp. 1137-1140, 1145-1147.

25 The silver from those of the community who had been counted—i.e., the lay males between ages twenty and sixty¹⁶—**came to 100 talents and 1775 shekels, of the sacred shekels** (approximately 4828 kg or 10,645 lbs.):

26 a beka per head, which is a half-shekel of the sacred shekels, for all those of twenty years and over up to age sixty who had passed through the line of those counted in the census, **603,550 in all:**

$$603,550 \text{ people} \times 0.5 \text{ shekel/person} = 301,775 \text{ shekel}$$

$$301,775 \text{ shekel} \div 3000 \text{ shekel/talent} = 100 \text{ talents and } 1775 \text{ shekel.}$$

27 The hundred talents of silver were used for casting the bases for the Tabernacle and the bases for the Curtain: one hundred bases from one hundred talents, one talent for each base. There were forty bases on each side of the Tabernacle,¹⁷ sixteen at the back,¹⁸ and four under the Curtain.¹⁹

28 And with the 1775 shekels he made hooks for the pillars of the Courtyard, overlaid their tops, and banded them.²⁰ The people donated much additional silver beyond the mandatory half-shekel.

29 The copper of the wave-offering came to 70 talents and 2400 shekels.

30 With it he made the bases for the Screen at the entrance of the Tent of Meeting, the copper Altar and its copper Grate, and all the Altar's utensils,

31 the bases for the pillars of the Courtyard all around and the bases for the Screen at the entrance of the Courtyard, all the stakes for the Tabernacle, and all the stakes for the Courtyard all around. But the Laver was made from the copper mirrors the women donated, as described above.²¹

39:1 With the turquoise, purple, and scarlet wool, they made the netted packing cloths for use in the Tabernacle, and also made Aaron's sacred garments—as God had commanded Moses.

Making the Ephod

- ◆ *Second Reading (Fifth when combined)* **2** The Torah now resumes the account of how the artisans made the Tabernacle and its accoutrements, continuing with the priestly garments. The artisan **made the Ephod out of** threads composed of 28 strands: four **gold** threads, one twined with six threads of **turquoise** wool, one twined with six threads of **purple** wool, one twined with six threads of **scarlet** wool, **and** one twined with six threads of **twined linen**.

CHASIDIC INSIGHTS

2 He made the Ephod: Most of this *parashah* deals with the Tabernacle as a whole, and specifically, how it was erected, anointed, and began to function as an earthly abode for the Divine presence. In this context, the description of how the priestly vestments were made would seem to belong in the previous *parashah*,

Vayakheil, which describes how the individual components of the Tabernacle were made.

The reason the description of how the priestly vestments were made is nonetheless included in this *parashah* is that they are not technically accoutrements of the Tabernacle *per se*; rather, they are the means by

16. Above, 35:1. 17. Above, 26:19, 21. 18. Above, 26:25. 19. Above, 26:32. 20. Above, 27:10-11, 17. 21. 38:8.

ONKELOS

3 וירדיו טסי דדהבא וקציצו חוטין למעבד בגו תכלא ובגו ארגונא ובגו צבע זהורי ובגו ברצא עובד אמון: 4 כתפן עבדו לה מלפפן על תרין סטרוהי מלפף: 5 והמין תקינה די עלוהי מנה הוא בעובדה דהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובגו שזיר כמא די פקיד יי ית משה: 6 ועבדו ית אבני ברלא משקען מרמץן דדהב גליפן כתב מפרש על שמחת בני ישראל: 7 ושוי יתהון על כתפי אפודא אבני דכרנא לבני ישראל כמא די פקיד יי ית משה: 8 ועבד ית חשנא עובד אמון בעובד אפודא דהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובגו שזיר: 9 מרבע הוה עיף עבדו ית חשנא ורתא ארבה וורתא פתיה עיף: 10 ואשלימו בה ארבעה סדרי אבו טבא סדרא קדמאה סמון ירקו וברקו סדרא חד: 11 וסדרא תנינא אומרגדין שבזיו וסבהלום: 12 וסדרא תליתאה קנברי טרקיא ועין עגלא: 13 וסדרא רביעאה פרום ימא וברלא ופנטירי משקען מרמץן דדהב באשלומויהו: 14 ואבניא על שמחת בני ישראל אנון תרתי עטרי על שמחתהון כתב מפרש בגלוף דעזקא גבר על שמה לתרין עשר שבטין: 15 ועבדו על חשנא תפיז מתחמן עובד גדילו דהב דכי: 16 ועבדו תרתי מרמץן דדהב ותרמיז עזקו דדהב ויהבו ית תרמיז עזקתא על תרין סטרי חשנא:

3 וירקעו את פחי הזהב וקציצו פתילם לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה השב: 4 כתפת עשולו הברת על שני קצוותיו {קצותיו} חבר: 5 וחשב אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כאשר צוה יהוה את משה: 6

6 ויעשו את אבני השם מסבת משבצת זהב מפתחת פתוחי חותם על שמות בני ישראל: 7 וישם אתם על כתפת האפוד אבני זכרון לבני ישראל כאשר צוה יהוה את משה: 8

8 ויעש את החשן מעשה השב כמעשה אפוד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: 9 רבוע היה כפול עשו את החשן זרת ארבו וזרת רחבו כפול: 10 וימלאו בו ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת הטור האחד: 11 והטור השני נפד ספיר ויהלם: 12 והטור השלישי לשם שבו ואחלמה: 13 והטור הרביעי תרשיש שהם וישפה מוסבת משבצת זהב במלאתם: 14 והאבנים על שמות בני ישראל הנה שתים עשרה על שמותם פתוחי חתם איש על שמו לשנים עשר שבט: 15 ויעשו על החשן שרשרת נבלת מעשה עבת זהב טהור: 16 ויעשו שתלי משבצת זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את שתלי הטבעת על שני קצות החשן:

RASHI

ומין בחשן ואפוד, שנאמר בקו "זהב". חוט אחד של זהב, עם ששה חוטין של תכלת, וכן עם כל מין ומין, שקל המינין חוטין כפול ששה, והזהב חוט שביעי עם כל אחד ואחד:

3 וירקעו. כמו: "לרקע הארץ", כתרגומו: "ורדיו" — טסין היו מרדדין מן הזהב. אישטינדר"א בלעזי טסין דקות. כאן הוא מלמדך היאך היו טווין את הזהב עם החוטין: מרדדין טסין דקין, וקוצצין מהן פתילים לארף הטס, לעשות אותן פתילים מערוכת עם כל מין

2. תהלים קלו, ו. 3. למתוח.

3 In order to fashion the gold threads, **they hammered out the sheets of gold and he cut them into threads, to be intertwined with the turquoise, purple, and scarlet wool, and the fine linen.** The Ephod was made **with a woven design.**

4 **They made attached shoulder straps for it; they were attached** by sewing at its **two visible ends** as seen from the back.

5 **The belt that fastened it and that was above it was made like it, of one piece with it,** and out of the same 28-strand thread: one **gold** thread twined with six threads of **turquoise** wool, one gold thread twined with six threads of **purple** wool, one gold thread twined with six threads of **scarlet** wool, and one gold thread twined with six threads of **twined linen**—as **GOD had commanded Moses.**

6 **They made the two rectangular onyx stones encased in gold settings; they were engraved, as a signet ring is engraved, with the names of Israel's sons.**

7 **He then affixed them to the upper ends of the shoulder straps of the Ephod as stones of remembrance of the righteousness of the sons of Israel—as GOD had commanded Moses.**

Making the Breastplate

8 **He made the Breastplate of woven design,** out of the same 28-strand of fabric **as the Ephod was made:** four threads of **gold,** one twined with six threads of **turquoise** wool, one twined with six threads of **purple** wool, one twined with six threads of **scarlet** wool, **and** one twined with six threads of **twined linen.**

9 **They made the Breastplate to be folded over into a square, a span long and a span wide when folded over.**

10 **They set it with four rows of mounted gems: The first row was a row containing a carnelian, an emerald, and a topaz.**

11 **The second row: a carbuncle, a sapphire, and a diamond.**

12 **The third row: a zircon, an agate, and an amethyst.**

13 **The fourth row: an aquamarine, an onyx, and a jasper. They were mounted so as to be encased in settings of gold.**

14 **The gems bore the names of the twelve sons of Israel, all twelve by name; each one's name was engraved as on a signet ring, for all twelve tribes.**

15 **For attaching the top edge of the Breastplate to the shoulder straps of the Ephod, they made pure gold chains, braided like cords.**

16 **They made two gold settings and two gold rings, and they attached the two rings to the two upper corners of the Breastplate.**

⌘ CHASIDIC INSIGHTS ⌘

which the priests are imbued with the holiness required to perform their tasks. Inasmuch as it is these tasks, the priestly rites, that cause God's presence to be continuously revealed in the Tabernacle, the descrip-

tion of the priestly vestments is included here, rather than together with the descriptions of how the Tabernacle and its furnishings were made.²²

²² *Likutei Sichot*, vol. 3, p. 934.

— ONKELOS —
 17 ויהבו תרמינ גְּדִילֵן דְּדָהָב על תרמינ עֲזָקְתָא על סטרי חֲשָנָא: 18 וית תרמינ גְּדִילֵן דְּעַל תְּרִין סטרוהי יהבו על תרמינ מְרַמְצָתָא ויהבנין על כתפי אפודא לקבל אפוי: 19 ועבדו תרמינ עֲזָקוּ דְּדָהָב ושויאאו על תרין סטרי חֲשָנָא על ספתה די לעברא דאפודא מלגיו: 20 ועבדו תרמינ עֲזָקוּ דְּדָהָב ויהבנין על תרמינ כתפי אפודא מלרע מלקביל אפוי לקבל בית לופי מעלוי להמן אפודא: 21 ואחדו ית חֲשָנָא מעוקתה לעזקתא דאפודא בחוטא דתכלתא למחוי על המין אפודא ולא יתפרק חֲשָנָא מעלוי אפודא כמא די פקיד יי ית משה: 22 ועבד ית מעילא דאפודא עובד מחי גמיר תכלתא: 23 ופמה דמעילא כפיל לגנה כפוס שרין תירא מקף לפמה סחור סחור לא יתבוע: 24 ועבדו על שפולי מעילא רמוני תכלא וארנונא וצבע זהורי שזיר: 25 ועבדו זגין דדהב דכי ויהבו ית זגיא בגו רמוניא על שפולי מעילא סחור סחור בגו רמוניא: 26 זגא ורמונא זגא ורמונא על שפולי מעילא סחור סחור לשמשא כמא די פקיד יי ית משה: 27 ועבדו ית פתונין דבוצא עובד מחי לאהרן ולבנוהי: 28 וית מצנפתא דבוצא וית שבח פובעיא דבוצא וית מכנסי בוצא דבוץ שזיר: 29 וית המינא דבוץ שזיר ותכלא וארנונא וצבע זהורי עובד ציר כמא די פקיד יי ית משה: 30 ועבדו ית ציצא כלילא דקדשא דהב דכי וכתבו עלוהי בגלוף דעזקא כתב מפרש קדש ליי:

17 ויתנו שתי העבתת הזהב על-שתי הטבעת על-קצות החשן: 18 ואת שתי קצות שתי העבתת נתנו על-שתי המשבצת ויתנם על-כתפת האפוד אל-מול פניו: 19 ויעשו שתי טבעת זהב וישימו על-שני קצות החשן על-שפתו אשר אל-עבר האפוד ביתה: 20 ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על-שתי כתפת האפוד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפוד: 21 וירכסו את-החשן מטבעתיו אל-טבעת האפוד בפתיל תכלת להיות על-חשב האפוד ולא-יזח החשן מעל האפוד כאשר צוה יהוה את-משה: פ

◆ שלישי (שישי במחוברין) 22 ויעש את-מעיל האפוד מעשה ארג כליל תכלת: 23 ופיה-המעיל בתוכו כפי תהרא שפה לפיו סביב לא יקרע: 24 ויעשו על-שולי המעיל רמוני תכלת וארנון ותולעת שני משזר: 25 ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו את-הפעמנים בתוך הרמנים על-שולי המעיל סביב בתוך הרמנים: 26 פעמן ורמן פעמן ורמן על-שולי המעיל סביב לשרת כאשר צוה יהוה את-משה: ס

27 ויעשו את-הכתנת שש מעשה ארג לאהרן ולבניו: 28 ואת המצנפת שש ואת-פארי המנבעת שש ואת-מכנסי הבר שש משזר: 29 ואת-האבנט שש משזר ותכלת וארנון ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את-משה: ס

30 ויעשו את-ציץ גזר-הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה:

17 They attached the two gold braids to the two rings on the upper corners of the Breastplate.

18 They attached the two other ends of the two braids to the two settings, which they affixed towards the front of the shoulder straps of the Ephod.

19 They made two additional gold rings and attached them to the two lower corners of the Breastplate, on the corners of its edge that faces the Ephod, the rings being attached to the inner fold of the Breastplate.

20 They made a third set of two gold rings, and attached them to the outer edge of the lower ends of the two shoulder straps at the back of the Ephod, next to where they were joined to it, above the belt of the Ephod.

21 They linked the Breastplate by its rings to the rings of the Ephod with a cord of turquoise wool so the Breastplate would be situated firmly above the front of the belt of the Ephod and so the Breastplate would not come loose from the Ephod—as God had commanded Moses.

Making the Robe

◆ *Third Reading (Sixth when combined)* 22 Betzalel made the Robe to be worn under the Ephod, woven completely out of turquoise wool.

23 The edge of the top opening of the Robe was folded inwards, as with the collar of a coat of mail: all around its opening there was an edging so that it would not be torn.

24 On the lower hem of the Robe they made hollow spheres shaped like pomegranates out of turquoise, purple, and scarlet wool, intertwined.

25 They made bells of pure gold and placed the bells between the pomegranates, all around the lower hem of the Robe, amid the pomegranates:

26 a bell and a pomegranate, a bell and a pomegranate, all around the lower hem of the Robe, for the Tabernacle service—as God had commanded Moses.

Making the Tunics, the Headgear, and the Sash

27 They made the woven linen tunics for Aaron and his sons,

28 and the linen Turban for Aaron, the splendid but less elaborate linen hats for his sons, and the linen trousers for all of them, all out of twined linen.

29 And they made the Sash for Aaron's Tunic and the other sashes for his sons' tunics embroidered out of twined linen and turquoise, purple, and scarlet wool—as God had commanded Moses.

Making the Forehead-Plate

30 They made the Forehead-plate, the holy crown, of pure gold, and they inscribed upon it with script like that of a signet ring the words "Holy unto God."

— ONKELOS —
 31 ויהבו עלוהי חוטא דתכלתא למתן על מצנפתא מלעלא כמה די פקיד יי ית משה: 32 ושלמת כל עבדות משכנא משכן זמנא ועבדו בני ישראל בכל די פקיד יי ית משה כן עבדו: 33 ואיתאנו ית משכנא לות משה ית פרסא וית כל מנהי פורפודי דפוחי עברוהי ועמודהי וסמכיה: 34 וית חופא דמשכי דדברי מסמקי וית חופא דמשכי ססגנא וית פרסא דפרסא: 35 ית ארנא דסדודותא וית אריחיה וית כפרתא: 36 ית פתורא ית כל מנהי וית לחם אפיא: 37 ית מנרתא דכיתא ית בוצינא בוציני סדרא וית כל מנהי וית משחא דאנהרותא: 38 וית מדבחא דדבכא ית משחא דרבנותא וית קטרת בסמיא וית פרסא דתרע משכנא:

31 וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לְתֵת עַל־הַמְּצַנֶּפֶת מִלְּמַעְלָה
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: 32
 וַתִּכַּל כָּל־עֲבֹדֹת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּן עֲשׂוֹ: 33
 וַיְבִיאוּ 34 וַתִּכַּל אֶת־הַמְּשָׁכָן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל
 וְאֶת־כָּל־כְּלָיו קַרְסָיו קַרְשָׁיו בְּרִיחוֹ {בְּרִיחוֹ} וְעַמֻּדָיו
 וְאֲרָנָיו: 35 וְאֶת־מִכְסֵּה עוֹרֹת הָאֵילָם הַמְּאֻדָּמִים
 וְאֶת־מִכְסֵּה עֶרְת הַתְּחָשִׁים וְאֶת פְּרֻכַת הַמָּסָךְ:
 36 אֶת־אֲרוֹן הָעֵדוּת וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת הַכַּפְּרֹת:
 37 אֶת־הַשִּׁלְחָן אֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים:
 38 אֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהוֹרָה אֶת־נִרְתִּיהָ נֵרֹת הַמְּעֻרְכָה
 וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאֹר: 39 וְאֶת מִזְבַּח
 הַזֹּהֵב וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת
 מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל:

— RASHI —

המצנפת. ואל תתמה שלא נאמר "פתילי תכלת" הואיל ומרבין הן שהרי מצינו בחשן ואפוד: "וירכסו את החשן וגו' בפתיל תכלת", ועל כרחק פחות משנים לא היו, שהרי בשתי קצות החשן היו שתי טבעות החשן, ובשתי כתפות האפוד היו שתי טבעות האפוד שכןגדן, ולפי דרך קשירה ארבעה חוטין היו, ומכל מקום פחות משנים אי אפשר: 32 ויעשו בני ישראל את המלאכה, "ככל אשר צוה ה' וגו'": 33 וביאו את המשכן וגו'. שלא היו יכולין להקימו. ולפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקדוש ברוך הוא הקמתו, שלא היה יכול להקימו שום אדם מקמת כבוד הקרשים, שאין כח באדם לוקפן, ומשה העמידו. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: איך אפשר הקמתו על ידי אדם? אמר לו: עסק אתה בידך, נראה במקימו, והוא נוקף וקם מאליו. והו' שנאמר: "הוקם המשכן" — הוקם מאליו. מדרש רבי תנחומא:

31 לְתֵת עַל־הַמְּצַנֶּפֶת מִלְּמַעְלָה. ועל ידי הפתילים היה מושיבו על המצנפת, כמין כתר. ואי אפשר לומר: הציץ על המצנפת, שהרי בשחיטת קרשים שנינו: שערו היה נראה בין ציץ למצנפת ששם מניח תפלין, והציץ היה נתון על המצות. הרי המצנפת למעלה והציץ למטה, ומהו "על המצנפת מלמעלה"? ועוד הקשיתי בה: כאן הוא אומר: "ויתנו עליו פתיל תכלת", ובענין הצנאף הוא אומר: "ושמת אתו על פתיל תכלת"? ואומר אני "פתיל תכלת" זה, חוטין הן, לקשרו בהן במצנפת, לפי שהציץ אינו אלא מאן לאון, ובמה יקשרנו במצחו. והיו קבועין בו חוטי תכלת לשני ראשיו ובאמצעיתו, שבהן קושרו ותולחו במצנפת כשהוא בראשו. ושני חוטין היו בכל קצה וקצה, אחת ממעל ואחת מתחת לצד מצחו, וכן באמצעו, שבה הוא נוח לקשור, ואין דרך קשירה בפחות משני חוטין. לכך נאמר: "על פתיל תכלת", "ועליו פתיל תכלת". וקושר ראשיהם השנים כלם יחד מאחוריו למול ערפו, ומושיבו על

4. זבחים יט, אב. 5. שמות כח, לו. 6. לעיל פסוק כא. 7. שמות מ, יז. 8. פקודי סימן יא.

31 They placed a cord of turquoise wool on it to pass over the top of the Turban—as God had commanded Moses.

Presenting the Work to Moses

32 All the work of making the Tabernacle, the Tent of Meeting and its accoutrements, was completed by the artisans. The rest of the Israelites brought²³ everything they had donated exactly in the manner that God had commanded Moses.

- ◆ *Fourth Reading* 33 The people then presented everything that the artisans had done to Moses so he could inspect each article and make sure they had done everything correctly.²⁴ Although they had not been explicitly instructed to assemble and erect the Tabernacle, they surmised that this might be included in the command to fashion the component parts. On the other hand, they knew that most of the commands regarding making the Tabernacle were phrased in the singular,²⁵ so they presumed that erecting the Tabernacle should also be done by only one individual—but the planks proved too heavy for one person to lift. Thus, they concluded that either (a) erecting the Tabernacle could not have been included in the instructions to fashion its component parts, or that (b) it had been, but they had been weakened physically (and not only spiritually) by the incident of the Golden Calf. They therefore brought everything to Moses, confident that he would be able to erect it—either with Divine help, or with his own strength, which had not been diminished by the incident of the Golden Calf.²⁶ **They brought the inner, tapestry-covering of the Tabernacle to Moses, the Tent of goat-hair coverings, and all the other accoutrements of the Tabernacle: its clasps, planks, crossbars, pillars, and bases;**

34 the roof of red-dyed ram skins, the roof of *tachash* hides, and the partition Curtain;

35 the Ark of Testimony, its rods, and the Cover;

36 the Table and all its utensils and the showbread;

37 the pure gold Candelabrum with its lamps—the lamps in due order—and all its utensils, and the oil for illumination;

38 the golden Altar, the anointing oil, the incense offering, and the Screen for entrance of the Tent;

CHASIDIC INSIGHTS

33 **They brought the Tabernacle to Moses:** The people knew that Moses had to erect the Tabernacle, even though they had done all the work of constructing and preparing its components themselves.

The same applies to the spiritual Tabernacle we each construct within ourselves. We must do all we can on

our own to form and prepare all its component parts, but after that we must be sure to enlist the aid of the “Moses” of our generation, whose task it is to actualize our connection with God. Then we can be assured that all the pieces of our inner Tabernacle will unite seamlessly to perform their function in the fullest way.²⁷

23. Cf. Rashi here and on 36:7, above; *Likutei Sichot*, vol. 11, p. 170. 24. v. 43, below; *Likutei Sichot*, vol. 26, p. 276. 25. Cf. note to 25:17, above. 26. *Sichot Kodesh* 5730, pp. 551-560. 27. *Likutei Sichot*, vol. 11, p. 172.

— ONKELOS —
 39 ית מדבֿחא דנחשא וית סרְדא דנחשא די לה ית אריחויי וית כל־מנוהי ית ביוֿרא וית בסיסה: 40 ית סרְדי דרְתא ית עמוֿדקא וית סמבֿקא וית פֿרסא לתרע דרְתא ית אטונוהי וסבֿקא וית כל־מני פֿלחן משבֿנא למשבֿן זמנא: 41 ית לבושי שמושא לשמשא בקדשא ית לבושי קדשא לאהרן כהנא וית לבושי בנהי לשמשא: 42 ככל די פקיד יי ית משה בן עבדו בני ישראל ית כל־פֿלחנא: 43 ותוא משה ית כל־עבֿדֿתא והא עבדו יתה כמא די פקיד יי בן עבדו וברֿיך יתהון משה: 40:1 ומליל יי עם משה למימר: 2 ביומא דירחא קדמאָה בחד לירחא תקים ית משבֿנא משבֿן זמנא: 3 ותשוי תמן ית אַרונא דסהדותא ותשל על אַרונא ית פֿרכתא: 4 ותעיל ית פֿתורא ויתסדר ית סֿדרה ותעל ית מנרתא ותדלק ית בוֿצינאה: 5 ותתן ית מדבֿחא דדהבא לקטרת בסמיא לקדם אַרונא דסהדותא ותשוי ית פֿרסא דתרעא למשבֿנא: 6 ותתן ית מדבֿחא דעֿלֿתא לקדם תרע משבֿנא משבֿן זמנא: 7 ותתן ית ביוֿרא בין משבֿן זמנא ובין מדבֿחא ותתן תמן מיא:

39 את | מזבֿח הנחֿשת ואת־מבֿרַךְ הנחֿשת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בְּדוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ: 40 אֶת־קַלְעֵי הַחֹצֵר אֶת־עַמּוּדֶיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר הַחֹצֵר אֶת־מִיתְרָיו וִיתְדוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאַהֲל מוֹעֵד: 41 אֶת־בְּגְדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ אֶת־בְּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: 42 כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֶּן־עֲשׂוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הָעֲבֹדָה: 43 וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עֲשׂוֹ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בֶּן־עֲשׂוֹ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה: פ

◆ חמישי (שביעי במחוברין) 40:1 וַיְבָרַךְ יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 2 בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ תִּקְיִם אֶת־מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד: 3 וּשְׂמַתָּ שֵׁם אֶת אַרְוֹן הָעֵדוּת וְסַכַּת עַל־הָאָרֶץ אֶת־הַפֶּרֶכֶת: 4 וְהִבֵּאתְ אֶת־הַשְּׁלֵחָן וְעִרְכָתָ אֶת־עַרְכוֹ וְהִבֵּאתְ אֶת־הַמְּנֹדָה וְהִעַלְתָּ אֶת־נִרְתִּיהָ: 5 וּנְתַתָּה אֶת־מִזְבַּח הַזֹּהֵב לְקִמְרַת לִפְנֵי אַרְוֹן הָעֵדוּת וּשְׂמַתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן: 6 וּנְתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד: 7 וּנְתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וּנְתַתָּ שֵׁם מַיִם:

— RASHI —

43 וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה. אָמַר לָהֶם: יְהִי רְצוֹן שִׁתְּשֶׁרָה שְׂכִינָה בְּמַעֲשֵׂה יְדִיכֶם. וְיְהִי נַעַם אֲדָנֵי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְגו'. וְהוּא אָחַד מֵאַחַד עֶשֶׂר מִזְמוֹרִים שֶׁב־תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה: 3 וְסַכַּת עַל־הָאָרֶץ. לְשׁוֹן הַגֵּנֶה, שְׁהָרֵי מוֹחִיצָה הַיְתָה: 4 וְעִרְכָתָ אֶת־עַרְכוֹ. שְׁתֵּי מַעֲרֻכוֹת שֶׁל לָחֶם הַפָּנִים:

9. תהלים צ, יז.

- 6 You shall place the sacrificial Altar in front of the entrance of the Tabernacle, the Tent of Meeting.
- 7 You shall then place the Laver between the Tent of Meeting and the Altar, and you shall put water in it.

39 the copper Altar, its copper Grate, its rods and all its utensils; the Laver and its base;

40 the crocheted hangings of the Courtyard, its poles and its bases; the Screen for the entrance of the Courtyard, its tying ropes and its stakes; and all the utensils for the service in the Tabernacle, for the Tent of Meeting;

41 the netted packing cloths for use in the Tabernacle, the sacred garments for Aaron the priest, and the garments of his sons for their service as priests.

42 The Israelites had done all the work exactly in the manner that God had commanded Moses.

43 Moses saw that they had indeed done all the work exactly as God had commanded, and Moses blessed them, saying, "You have done all this so that God's presence will again dwell among you. May His presence indeed rest on what you have done." He prayed: "May the pleasantness of the presence of God, our God, be upon us. God, please validate the work of our hands for us in this way."²⁸

The Command to Erect the Tabernacle

◆ *Fifth Reading (Seventh when combined) 40:1* **God spoke to Moses, saying:**

2 "You will have to erect the Tabernacle during the week of installation rites²⁹ in order to perform these rites. But this will not constitute the Tabernacle's official erection as such; this will be indicated by the fact that you will dismantle the Tabernacle each day during this week and also by the fact that you will be allowed to erect and dismantle it by a team of workers rather than by one person. But on the following day, **the first day of Nisan, the first month, you shall erect the Tabernacle, the Tent of Meeting**, yourself, and leave it standing. Only you may perform this official erection of the Tabernacle;³⁰ even though you were exempt until now from any work involving the construction of the Tabernacle,³¹ I have reserved its official erection for you. The people were correct in surmising that erecting the Tabernacle was part of the command to build it, but it was not because they had been weakened by the incident of the Golden Calf that they could not lift the planks: the planks are indeed too heavy for one person to lift naturally. They were therefore right to bring everything to you."³² Moses then asked, "But how will I lift the planks by myself?" God replied, "Do not worry; you will apply yourself to the task and I will help you do it."³³

3 After you have erected the structure, **you shall place there the Ark of Testimony, and you shall screen the Ark with the Curtain.**

4 **You shall bring in the Table and set up its arrangement of showbread, and you shall bring in the Candelabrum and light its lamps.**

5 **You shall place the golden incense Altar in front of the Ark of Testimony, and you shall emplace the entrance Screen for the Tabernacle.**

28. Psalms 90:17; *Likutei Sichot*, vol. 11, pp. 169-172. 29. Above, 29:1. 30. *Likutei Sichot*, vol. 11, pp. 181-183. 31. Above, 35:5. 32. Above, v. 33. 33. Rashi on 39:33, above.

— ONKELOS —
 8 ותשוי ית דרתא סחור סחור ותתן ית פֿרסא דתרע דרתא: 9 ותסב ית משחא דרבותא ותרבי ית משכנא וית כל־די בה ותקדש יתה וית כל־מנוחי ויהי קדשא: 10 ותרבי ית מדבחא דעלתא וית כל־מנוחי ותקדש ית מדבחא ויהי מדבחא קדש קדשין: 11 ותרבי ית כיורא וית בסיסא ותקדש יתה: 12 ותקרב ית אהרן וית בנוחי לתרע משכן זמנא ותסחי יתהון במיא: 13 ותלבש ית אהרן ית לבושי קדשא ותרבי יתה ותקדש יתה וישמש קדמי: 14 וית בנוחי תקרב ותלבש יתהון כתינין: 15 ותרבי יתהון כמא די רביתא ית אבוהון וישמשון קדמי ותהי למהוי להון רביתהון לכהנות עלם לדריהון: 16 ועבד משה ככל די פקיד יי יתה פן עבד: 17 והיה בירחא קדמאא בשתא תניתא בחד לירחא אתקם משכנא: 18 ואקם משה ית משכנא ויהב ית סמכוהי ושוי ית דפוהי ויהב ית עברוהי ואקם ית עמודוהי: 19 ופרס ית פֿרסא על משכנא ושוי ית חופאא דפֿרסא עלוהי מלעלא כמא די פקיד יי ית משה:

8 ושמַת את־החֹצֵר סָבִיב וְנָתַתְּ אֶת־מִסְךְ שַׁעַר הַחֹצֵר: 9 וְלִקְחָתְּ אֶת־שֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִשַּׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֵׁר־בּוֹ וּקְדַשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קָדֹשׁ: 10 וּמִשַּׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וּקְדַשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קָדֹשׁ קְדָשִׁים: 11 וּמִשַּׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וּקְדַשְׁתָּ אֹתוֹ: 12 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּרְחַצְתָּ אֹתָם בַּמַּיִם: 13 וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אֶהֱרֹן אֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמִשַּׁחְתָּ אֹתוֹ וּקְדַשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִתֵּן לֵי: 14 וְאֶת־בָּנָיו תִּקְרֹב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כַּתְּנֹת: 15 וּמִשַּׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מִשַּׁחְתָּ אֶת־אֲבִיהֶם וְכַהֲנֵנוּ לִי וְהִיְתָה לְהִלֹּת לָהֶם מִשַּׁחְתֶּם לְכַהֲנַת עוֹלָם לְדוֹתָם: 16 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כִּן עָשָׂה: ם

◆ שישי 17 ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחודש הוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן: 18 וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיִּשֶׂם אֶת־קַרְשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיִּקָּם אֶת־עַמּוּדָיו: 19 וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־מַכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְּמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ם

— RASHI —

19 ויפרש את־האהל. הן יריעות העזים:

over it—as God had commanded Moses.

Moses then began to place the furnishings in their proper place inside and outside of the Tabernacle. As soon as he finished positioning each furnishing, he performed the task for which that furnishing was used. Even though normally, the individual furnishings would not function unless the entire Tabernacle was in place,³⁹ special conditions applied to the inaugural process that took place this day.⁴⁰ Moses had officiated as the priest during the seven consecration days, performing all the regular daily priestly rites. On the eighth day, the 1st of Nisan, Moses continued doing this.⁴¹ Aaron offered only the installation offerings, and only began to officiate at the regular daily rites the next day.

39. See Overview to *parashat Vayakheil*. 40. *Likutei Sichot*, vol. 31, pp. 218-222. 41. Rashi on v. 29, below.

8 You shall set up the Courtyard all around, and emplace the Screen for the entrance of the Courtyard.

9 You shall take the anointing oil and anoint the Tabernacle and all its contents; you will thereby sanctify it and all its utensils, making it holy.

10 You shall anoint the sacrificial Altar and all its utensils; you will thereby sanctify the Altar, making the Altar become holy of holies.

11 You shall anoint the Laver with its base and thereby make it holy.

12 “You shall bring Aaron and his sons to the entrance of the Tent of Meeting and immerse them in the water of a *mikveh*.

13 During the week of installation rites, you will have to dress Aaron and his sons yourself,³⁴ since they will not yet be qualified to function as priests and therefore will not be able to perform any part of the priestly service—including dressing themselves in their priestly vestments. On the 1st of Nisan, however, they shall begin to officiate as priests, so in principle they will be able to dress themselves. Nonetheless, **you shall still dress Aaron one last time in the holy garments and anoint him, and you will thereby sanctify him and he shall minister to Me.** Since it is Aaron’s offerings this day that will cause My presence to be revealed in the Tabernacle, thereby fulfilling the purpose of its construction, and constructing the Tabernacle is in *your* charge, *you* must prepare him for performing this day’s rites by dressing him.

14 His sons, however, will not perform this day any rites related to the fulfillment of the Tabernacle’s construction. Still, since this is the first day they will serve as priests, you must inaugurate them into this office by putting on their main priestly vestment, the tunic. Therefore, after they put on their trousers, **you shall bring forth his sons and dress them in tunics.** They shall then put on their sashes and headdresses themselves.³⁵

15 **You shall then anoint them as you anointed their father, and they will minister to Me, and so it shall be that their anointing will endow them with an everlasting priesthood throughout their generations.”**

16 On the 23rd of Adar, Moses began performing the installation rites on Aaron and his sons, as God had commanded him³⁶ and as will be described in detail later.³⁷ Then, on the 1st of Nisan, **Moses did the rites of this day exactly as God had commanded him.**

Erecting the Tabernacle

- ◆ *Sixth Reading* 17 Thus, it was in Nisan, the first month, of 2449, the second year after the Exodus, on the first of the month, that the Tabernacle was for the first time erected and not dismantled the same day.

18 **Moses erected the Tabernacle: he set up its bases, fitted its planks, inserted its crossbars, and erected its pillars.** He could not lift the planks on his own, but, as God had told him, he applied himself to the task and the planks rose up by themselves.³⁸

19 **He spread the Tent of goat-hair sheets over the first covering of the Tabernacle, the tapestries, and placed the ram-skin and tachash-skin roof of the Tent**

34. Above, 28:41, 29:5-6, 8-9. 35. *Likutei Sichot*, vol. 26, pp. 288-294. 36. Above, 29:1-46. 37. Leviticus 8. 38. Rashi on 39:33, above.

ONKELOS

20 וְנִסִּיב וַיְהִיב ית סְהִדוּתָא
בְּאַרְזָא וְשׁוּי ית אַרְיִחִיא עַל
אַרְזָא וַיְהִיב ית כְּפָרְתָא עַל אַרְזָא
מִלְעֵלָא: 21 וְאָעַל ית אַרְזָא
לְמִשְׁכְּנָא וְשׁוּי ית פְּרָכְתָא דְּפָרְסָא
וְאָטַל עַל אַרְזָא דְּסְהִדוּתָא כְּמָא
דִּי פְקִיד יי ית מִלְּשָׁה: 22 וַיְהִיב ית
פְּתוּרָא בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא עַל צְדָא
דְּמִשְׁכְּנָא צְפוּנָא מִבְּרָא לְפָרְכְתָא:
23 וְסָדַר עֲלוּהִי סְדוּר דְּלָחַם
קָדָם יי כְּמָא דִּי פְקִיד יי ית מִלְּשָׁה:
24 וְשׁוּי ית מִנְרֵתָא בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא
לְקַבֵּל פְּתוּרָא עַל צְדָא דְּמִשְׁכְּנָא
דְּרוּמָא: 25 וְאֲדַלַק בּוֹצִינִיא קָדָם יי
כְּמָא דִּי פְקִיד יי ית מִלְּשָׁה: 26 וְשׁוּי
ית מְדַבְּחָא דְּדַבְּחָא בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא
קָדָם פְּרָכְתָא: 27 וְאֶקְטַר עֲלוּהִי
קְטֹרֶת בְּסִמִּין כְּמָא דִּי פְקִיד יי ית
מִלְּשָׁה: 28 וְשׁוּי ית פְּרָסָא דְּתַרְעָא
לְמִשְׁכְּנָא: 29 וַיִּת מְדַבְּחָא
דְּעֵלְתָא שׁוּי בְּתַרְעָא מִשְׁכְּנָא מִשְׁכַּן
זְמָנָא וְאָסַק עֲלוּהִי ית עֵלְתָא וַיִּת
מִנְחָתָא כְּמָא דִּי פְקִיד יי ית מִלְּשָׁה:
30 וְשׁוּי ית בִּיזְרָא בֵּין מִשְׁכַּן
זְמָנָא וּבֵין מְדַבְּחָא וַיְהִיב תַּמָּן
מִיָּא לְקִדּוּשׁ: 31 וּמְקַדְּשִׁין מִנְּהָ
מִלְּשָׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי ית יְדִיהוֹן וַיִּת
רְגֵלְיהוֹן: 32 בְּמַעֲלָהוֹן לְמִשְׁכַּן
זְמָנָא וּבְמִקְרָבָהוֹן לְמְדַבְּחָא
מְקַדְּשִׁין כְּמָא דִּי פְקִיד יי ית מִלְּשָׁה:
33 וְאָקַם ית דְּרֵתָא סְחוּר סְחוּר
לְמִשְׁכְּנָא וּלְמְדַבְּחָא וַיְהִיב ית
פְּרָסָא דְּתַרְעָא דְּרֵתָא וְשִׁצִי מִלְּשָׁה
ית עֲבִידְתָא:

20 וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדוּת אֶל־הָאָרֶץ וַיִּשֶׂם אֶת־הַבְּדִים
עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּפֹרֶת עַל־הָאָרֶץ מִלְּמַעְלָה:
21 וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֶץ אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת פְּרֻכַת הַמִּסְכָּן
וַיִּסֹּךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ׀
22 וַיִּתֵּן אֶת־הַשְּׁלֵחַן בְּאַהֲל מוֹעֵד עַל יַרְדֵּי הַמִּשְׁכָּן
צִפְנָה מִחוּץ לַפְּרֻכַת: 23 וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֹךְ לָחֶם לִפְנֵי
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ׀
24 וַיִּשֶׂם אֶת־הַמְּנִחָה בְּאַהֲל מוֹעֵד נֹכַח הַשְּׁלֵחַן עַל יַרְדֵּי
הַמִּשְׁכָּן נֹגֵבָה: 25 וַיַּעַל הַנֶּרֶת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ׀
26 וַיִּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאַהֲל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפְּרֻכַת:
27 וַיִּקְטַר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה: ׀
28 שְׁבִיעִי 28 וַיִּשֶׂם אֶת־מִסְךְ הַפֶּתַח לְמִשְׁכָּן: 29 וְאֶת מִזְבַּח
הָעֹלָה יָשֶׂם פֶּתַח מִשְׁכָּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־
הָעֹלָה וְאֶת־הַמְּנִחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: ׀
30 וַיִּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן
שָׁמָּה מַיִם לְרַחֲצָה: 31 וּרְחִצּוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנָיו
אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: 32 כְּבָאֵם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּבְקִרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה: ׀
33 וַיִּקַּם אֶת־הַחֲצֹר סָבִיב לְמִשְׁכָּן וּלְמִזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־
מִסְךְ שַׁעַר הַחֲצֹר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה: פ

RASHI

קְרָבָנֹת צְבוּר, חוץ מאותן שִׁנְצִטוּ בּוֹ בְיוֹם, שֶׁנֶּאֱמָר:
”קָרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וְגו’”:
וְאֶת־הַמְּנִחָה. מִנְחַת נְסֻכִים שֶׁל תְּמִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר:
”וַעֲשֹׂרֶן סֵלֶת בְּלֹזַל בְּשֶׁמֶן וְגו’”:
וְאַהֲרֹן וּבְנָיו. יוֹם שְׁמִינִי לְמַלְוָאִים, הַשּׁוּי בְּלֶם לְכַהֲנָה.
וְתַרְגוּמוֹ: ”וּמְקַדְּשִׁין מִנְּהָ” — בּוֹ בְיוֹם קִדְּשׁ מִלְּשָׁה עִמָּהֶם:
32 וּבְקִרְבָתָם. כְּמוֹ ”וּבְקִרְבָּם” — כְּשִׁיקְרָבוֹ:

20 אֶת־הָעֵדוּת. הַלְוִחֹת: 22 עַל יַרְדֵּי הַמִּשְׁכָּן צִפְנָה.
בְּחִצֵי הַצְּפוּנִי שֶׁל רוֹחַב הַבַּיִת: יַרְדֵּי. כְּתַרְגוּמוֹ: ”צְדָא”,
כִּי־יָרֵךְ הָיָה שְׁהוּא בְּצִדוֹ שֶׁל אָדָם: 27 וַיִּקְטַר עָלָיו קְטֹרֶת.
שְׁחָרִית וְעַרְבִית, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: ”בְּבֹקֶר בְּבֹהִיטִיבוֹ
אֶת־הַנֶּרֶת וְגו’”:
29 וַיַּעַל עָלָיו וְגו’. אֵף בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי
לְמַלְוָאִים, שְׁהוּא יוֹם הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן, שְׁמִשׁ מִלְּשָׁה וְהַקְרִיב

10. שמות ל, ז. 11. ויקרא ט, ז. 12. שמות כט, מ.

20 Moses **took** the Tablets of the Testimony from the wooden ark he had made himself⁴² and placed them in the Ark. He positioned the rods on the Ark, and placed the Cover on top of the Ark.

21 He brought the Ark into the Tabernacle, and emplaced the partition Curtain so that it would screen the Ark of Testimony—as God had commanded Moses. He then put the broken first set of tablets into the original wooden ark he had made. This ark preceded the people whenever they traveled and was taken with them into the battlefield when they went to war.⁴³

22 He placed the Table in the Tent of Meeting on the northern side of the Tabernacle, outside the Curtain.

23 He then set up an arrangement of showbread on it before God—as God had commanded Moses—even though it was Sunday, and the showbread is normally laid out on the Table only on the Sabbath.⁴⁴

24 He placed the Candelabrum in the Tent of Meeting opposite the Table, on the southern side of the Tabernacle.

25 He then lit the lamps before God—as God had commanded Moses—even though it was morning, and the lamps are normally lit only in the evening.⁴⁵

26 He placed the golden Altar in the Tent of Meeting, in front of the Curtain.

27 He then burned an incense offering on it—as God had commanded Moses. He burned the incense once in the morning and once again in the evening, in accordance with the normal practice; there was no exception to the normal practice in the case of the incense.⁴⁶

◆ *Seventh Reading* 28 He emplaced the entrance Screen for the Tabernacle.

29 He then placed the sacrificial Altar in front of the entrance of the Tabernacle, the Tent of Meeting, and upon it he sacrificed the daily ascent-offering and its accompanying grain-offering and libation—as God had commanded Moses.⁴⁷

30 He placed the Laver between the Tent of Meeting and the Altar, and put water in it for washing.

31 From it Moses and Aaron and Aaron's sons would wash their hands and feet—Moses on that day only, Aaron and his sons from that day on.

32 They would wash whenever they entered the Tent of Meeting or drew near to the Altar—as God had commanded Moses.

33 Moses then set up the Courtyard surrounding the Tabernacle and the Altar, and he emplaced the Screen of the entrance of the Courtyard. With this, Moses completed the work. Aaron then performed the inauguration rites, as will be described in detail later on.⁴⁸

42. Above, 34:1, 4; Nachmanides. 43. Numbers 10:33, 35-36; 31:6; Rashi *ad loc.*; Rashi on Deuteronomy 10:1. 44. Above, 25:30. 45. Above, 27:20-21. 46. *Likutei Sichot*, vol. 6, pp. 225-233. 47. Above, 29:40. 48. Leviticus 9-10. Additional events of this day are narrated in Numbers 5:1-4, 6:22-7:17, 7:89, 8:5-9:14.

— ONKELOS —

34 וּפָא עֲנָא ית משכן זמנא ויקרא דיין אתמלי ית משכנא: 35 ולא יכיל משה למיעל למשכן זמנא ארי שרא עלוהי עננא ויקרא דיין אתמלי ית משכנא: 36 ובאסתלקות עננא מעלוי משכנא נטלין בני ישראל בכל משלגיהון: 37 ואם לא יסתלק עננא ולא נטלין עד יומא דאסתלקותה: 38 ארי ענן יקרא דיין על משכנא ביממא וחיוו אשתא הוי בלילא בה לעיני כל בית ישראל בכל משלגיהון:

◆ מפטיר 34 ויכם הענן את־אהל מועד וכבוד יהוה מלא את־המשכן: 35 ולא־יכל משה לבוא אל־אהל מועד כִּי־שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את־המשכן: 36 ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם: 37 ואם־לא יעלה הענן ולא יסעו עד־יום העלתו: 38 כי ענן יהוה על־המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל־בית־ישראל בכל־מסעיהם:

צ"ב פסוקים. בל"י כ"ל סימן. 51

סכום פסוקי דספר ואלה שמות א"ר ט. אר"ט סימן. וחציו אלה"ם ל"א תקל"ל ופרשיותיו י"א. א"י זה בית אשר תבנו לי סימן. וסדריו כ"ט. ולילה ללילה יחוויה דעת סימן. ופרקיו מ'. תורת אלהיו בלב"ו סימן. מנין הפתוחות ס"ט והסתומות צ"ה. סך הכל קס"ד פרשיות. ישלח עורך מקודש ומציון יסעד"ך סימן.

*Its customary at the end of the public reading of any of the Five Books of
Moses for the congregation (followed by the reader) to say:*

חֹזֵק חֹזֵק וְנִתְחַזֵּק!

— RASHI —

הענן שוכן במקום אשר יחנו שם. מקום חנייתם אף הוא קרוי "מסע", וכן "וילך למסעיו"¹⁴, וכן "אלה מסעיו"¹⁵. לפי שממקום החנייה חזרו ונסעו, לכה נקראו בלן "מסעות":

חסלת פרשת פקדי

35 ולא־יכל משה לבוא אל־אהל מועד. וכתוב אחר אומר: "ובבא משה אל־אהל מועד"¹³? בא הכתוב השלישי והכריע ביניהם: "כי־שכן עליו הענן". אמר מעתה, כל־זמן שהיה עליו הענן — לא היה יכל לבוא, נסתלק הענן — נכנס ומדבר עמו: 38 לעיני כל־בית־ישראל בכל־מסעיהם. בכל־מסע שהיו נוסעים היה

13. במדבר ז, פט. 14. בראשית יג, ג. 15. במדבר לג, א.

- ◆ **Maftir 34** The cloud covered the Tent of Meeting, and the glory of God filled the Tabernacle.

35 Moses could not enter the Tent of Meeting since the cloud had rested on it, and God's glory filled the Tabernacle. But when God withdrew the cloud, Moses could enter and converse with God.⁴⁹

36 The Tabernacle remained in place from the 1st of Nisan to the 20th of Iyar. Thereafter, whenever the cloud rose from above the Tabernacle, the Israelites would embark on all their journeys.⁵⁰

37 If the cloud did not rise, they would not travel until the day it rose.

38 For wherever they camped, the cloud of God was above the Tabernacle by day, and fire would be there by night, visible to the entire House of Israel, at all the stations of their journeys.

Its customary at the end of the public reading of any of the Five Books of Moses for the congregation (followed by the reader) to say:

**Be strong! Be strong! And
let us strengthen each other!**

The *Haftarah* for *parashat Pekudei* may be found on p. 330.
The *Maftir* and *Haftarah* for *Shabbat Shekalim* may be found on p. 343.
The *Maftir* and *Haftarah* for *Shabbat Parah* may be found on p. 351.
The *Maftir* and *Haftarah* for *Shabbat HaChodesh* may be found on p. 356.

⁴⁹. Leviticus 1:1, Numbers 7:89. ⁵⁰. As described in detail in Numbers 9:15-10:10, 10:35-36. ⁵¹. *Likutei Sichot*, vol. 6, p. 408; *Igrot Kodesh*, vol. 21, #7981.

